

RTU studiju kurss "Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0971
Nosaukums	Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Agata Babina - Doktors, Docents
Mācībspēks	Agnese Dubova - Doktors, Docents Linda Lauze - Doktors, Profesors Dace Markus - Habilitētais doktors, Profesors Ieva Ozola - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 8.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa mērķis ir sniegt padziļinātu izpratni par salīdzinošās vēsturiskās un kontrastīvās lingvistikas teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, tostarp bilingvismu un daudzvalodu izglītību. Galvenie temati ietver kontrastīvo fonētiku un gramatiku, vēsturisko salīdzināmo valodniecību un latviešu valodas kontrastīvo analīzi ar citām valodām. Kursa struktūra ietver lekcijas, seminārus, patstāvīgas studijas un starpposma vērtējumus, tostarp esejas, prezentācijas un modeļu izstrādi.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: attīstīt zināšanās balstītu izpratni par vēsturiski salīdzināmās valodniecības un kontrastīvās lingvistiskās teorētiskajiem aspektiem, kā arī praktisko nozīmi valodniecības pētījumos un valodu apguvē. Studiju kursa uzdevumi: 1) nodrošināt izpratni par kontrastīvās fonētikas un kontrastīvās gramatikas vispārīgās izpētes metodēm un paņēmieniem; 2) pilnveidot zināšanas par bilingvisma (multilingvisma) būtību un veidiem; 3) paplašināt izpratni par bilingvālās izglītības īstenošanas praksi Latvijā un pasaulē; 4) padziļināt un nostiprināt pētnieciskās prasmes divu valodu kontrastīvajā analīzē.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	- Regulāras zinātniskās literatūras studijas. - Ziņojumu sagatavošana seminārnodarbībām. - Kontrastīvās analīzes modeļa izstrāde. - Esejas sagatavošana. - Referāta izstrāde. - Kontrastīva mācību materiāla izstrāde. Starppārbaudījumi: - Semināra ziņojuma sagatavošana un prezentācija par salīdzināmi vēsturiskās valodniecības tematiku. - Kontrastīvās analīzes modeļa izstrāde fonētikā, morfoloģijā vai sintaksē. - Eseja – lingvistiskā autobiogrāfija pašrefleksijas formā. - Referāta izstrāde par viena izraudzītā valodu pāra ģenealoģisko un tipoloģisko raksturojumu. - Kontrastīva mācību materiāla izstrāde vienam izraudzītajam valodu pārim par vienu no valodas sistēmas apakšlīmeņiem.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: • Arkadiev, P., Holvoet, A., Wiemer, B. (eds.). Contemporary Approaches to Baltic Linguistics. [Introduction: Baltic linguistics – State of the art]. Boston: De Gruyter Mouton, 2015, 1–69. https://www.researchgate.net/publication/298074477_Contemporary_approaches_to_Baltic_linguistics • Beekes, R. S. P. Comparative Indo-European Linguistics: An introduction. Second ed. Amsterdam: John Benjamins Publ., 2011. https://archive.org/details/ComparativeIndoEuropeanLinguistics • Beikers, K. Bilingvisma un bilingvālās izglītības pamati. Tulk. Ina Druviete. [A daļa.] Rīga: Nordik, 2002, 11–139. • Dini, P. U. Baltu valodas. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2000, 80–144, 145–203, 433–438. • Dini, P. U. Foundations of Baltic Languages. Vilnius: Vilnius University, 2014, 102–191, 192–258, 543–552. https://www.academia.edu/7719898/Foundations_of_Baltic_languages_Vilnius_Eugrimas_ca_p_728_2_2014 • Jaunais un aktuālais bilingvālajā izglītībā Latvijā un pasaulē : rakstu krājums. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2001, 5–39. https://valoda.lv/wp-content/uploads/docs/E-Gramatas/27-Met_BIL_2.pdf • Rudzīte, M. Latviešu valodas vēsturiskā fonētika. Rīga: Zvaigzne, 1993, 40–61. Papildu/Additional: • Ambrazas, V. Lietuvių kalbos istorinė sintaksė. [Zusammenfassung.] Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2006, 505–534. • Baltiņš, M., Druviete, I. Ceļavējš cilvēku ciltij: Valoda sabiedrībā. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2017, 64–79. • Bilingvālā izglītība Latvijā: starptautiskā ekspertīze: rakstu krājums. Red. Indra Dedze. Rīga: Sorosa fonds Latvija, 2002, 24–26, 40–62. http://providus.lv/article_files/1025/original/Bilingv2002lv.pdf?1326878795 • Druviete, I. Skatījums: valoda, sabiedrība, politika. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010, 119–130. • Fāters, H. Ievads valodniecībā. Tulk. Ineta Balode. Rīga: Zinātne, 2010, 13–137. • Holvoet, A. Studies in the Latvian Verb. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2001. • Hudson, R. A. Word meaning. London, New York: Routledge, 2003. • Hudson, R. A. Language Networks: the New Word Grammar. Oxford: Oxford University Press, 2007. • James, C. Contrastive Analysis. London: Longman, 1997. • Nitiņa, D. Jāņa Endzelīna lingvistiskie uzskati. Rīga: LU Latviešu valodas institūts, 2016. • Rosinas, A. Latvių kalbos daiktavardžio linksniavimo sistema. Sinchronija ir diachronija. [Summary.] Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2005, 307–322. • Seržants, I. Vēsturiskā valodniecība un latviešu valoda. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi, 7. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2012, 58–73. • Valodniecības pamatterminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: LU Latviešu valodas institūts, 2007. • Veisbergs, A. English and Latvian Word-Formation: Contrastive Analysis. Rīga: University of Latvia, 1997. • Villanueva Svensson, M. Indoeuropiečių kalbotyros pagrindai : mokymo priemonė. Antras pataisytas ir papildytas leidimas. Vilnius: Vilniaus Universitetas, 2016. https://www.flf.vu.lt/mokslas/elektroniniai-istekliai#vadoveliai-mokymo-priemones Periodika un citi informācijas avoti/Periodic and others sources of information: • Baltic Linguistics: Varšavas Universitātes zinātnisks žurnāls. https://www.journals.polon.uw.edu.pl/index.php/bl • Baltistica: Viļņas Universitātes starptautisks baltistikas žurnāls. http://www.baltistica.lt/index.php/baltistica • Grammatik Englisch-Deutsch kontrastiv. http://www1.ku-eichstaett.de/SLF/EngluVglSW/schule38.pdf • KudoZ open glossary. https://lav.proz.com/glossary-translations/ • Sastatāmā un lietišķā valodniecība. Kontrastīvie pētījumi: Latvijas Universitātes zinātniskie raksti (10 numuri kopš 1992. g.). https://dspace.lu.lv/dspace/ • Valodniecība. Slāvistikas tradīcijas Baltijā. Latvijas Universitātes zinātniskie raksti, 707. sēj., 2006. https://www.lu.lv/materiali/apgads/raksti/707.pdf
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārīgās valodniecības kurss bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī; attiecīgo svešvalodu zināšanas

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. tēma: Salīdzināmi vēsturiskās valodniecības pamatjēdzieni. Sinchronijas un diahronijas izpratne. Valodu attīstības iekšējie likumi un attīstības procesi. Salīdzināmi vēsturiskās valodu pētīšanas metodes cilme un attīstība 19.–21. gadsimta jaungramatikā. Baltu valodu loma indoeiropiešu valodu vēstures izpētē.	8	4	0	0
2. tēma: Sastatāmās valodniecības jeb kontrastīvās lingvistikas izpētes priekšmets, pamatjēdzieni, attīstības vēsture un metodes. Kontrastīvā fonētika. Kontrastīvā gramatika.	12	8	0	0
3. tēma :Bilingvisma (multilingvisma) teorētiskais pamats. Plurilingvisma ideja. L1 un L2 izpratne. Bilingvisma veidi.Bilingvālās izglītības teorijas un modeļi un pasaules pieredze bilingvālās izglītības īstenošanā.	10	6	0	0
4. tēma: Latviešu valodas izpēte sastatījumā ar citām valodām, I: izraudzītā valodu pāra ģeoloģiskās un tipoloģiskās klasifikācijas raksturojums. Izraudzītā valodu pāra kontrastīvā analīze leksiski semantiskajā līmenī, frazeoloģijā. Latviešu un citas valodas morfoloģijas un sintakses aspektu izpēte sastatījumā.	10	6	0	0

5. tēma: Latviešu valodas izpēte sastatījumā ar citām valodām, II: izraudzītā valodu pāra ģealoģiskās un tipoloģiskās klasifikācijas raksturojums. Izraudzītā valodu pāra kontrastīvā analīze leksiski semantiskajā līmenī, frazeoloģijā. Latviešu un citas valodas morfoloģijas un sintakses aspektu izpēte sastatījumā.	10	12	0	0
Kopā:	50	36	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1) izprot un spēj definēt salīdzināmajā un sastatāmajā valodniecībā lietotos pamatjēdzienus; 2) izprot un spēj raksturot salīdzināmās un sastatāmās valodniecības pamatbūtību; 3) pārzina modelī aplūkoto teoriju autorus un viņu pētījumus.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par • regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu iesaisti praktiskajās nodarbībās un semināros (40 %), • visu patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti) (60 %)
Prasmes: 4) spēj izteikt kompetentu viedokli par konkrētiem jautājumiem modulī aplūkotajās zinātnes jomās; 5) demonstrē lietpratīgu attieksmi, veicot praktiskas ievirzes pētnieciskus uzdevumus;	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par • regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu iesaisti praktiskajās nodarbībās un semināros (40 %), • visu patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti) (60 %)
Kompetences: 6) kritiski vērtē zinātniskajā literatūrā paustās atziņas; 7) orientējas modulī aplūkoto zinātnes jomu problemātikā un seko līdzi aktualitātēm, patstāvīgi padziļinot savu profesionālo un pētniecisko kompetenci.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par • regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu iesaisti praktiskajās nodarbībās un semināros (40 %), • visu patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti) (60 %)

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu iesaisti praktiskajās nodarbībās un semināros	40
Visu patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti)	60
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	8.0	32.0	32.0	0.0		*	